

Veiledning til søker av utslippstillatelse for utslipp av avløpsvann under 50 pe, forurensningsforskriften kapittel 12 – informasjonsskriv, bokmål

Veiledning til søker

Søknad om utslipp av sanitært og kommunalt avløpsvann fra hus og hytter, under 50 pe – kapittel 12 i forurensningsforskriften

Denne veilederen er laget for deg som skal søke om utslippstillatelse og tilhørende anlegg (inntil 50 pe).

Bamble kommune har utarbeidet egne søknadsskjema for utslipp av avløpsvann. Vær oppmerksom på at det kan kreves gebyr for saksbehandling av søknad om utslipp, jmfør § 11-4 i forurensningsforskriften.

Hvem har søknadsplikt?

Utslipp av sanitært avløpsvann er søknadspliktig, jmfør forurensningsforskriften kapittel 12. Sanitært avløpsvann er: *avløpsvann som i hovedsak skriver seg fra menneskers stoffskifte og fra husholdningsaktiviteter, herunder avløpsvann fra vannklosett, kjøkken, bad, vaskerom eller lignende.* Du må søke kommunen om utslippstillatelse både når du skal etablere et nytt utslipp, og når du skal øke et eksisterende utslipp utover eksisterende rammer. Du må også søke hvis du skal endre type utslipp eller utslippssted.

Det er søkers ansvar å fylle ut en nøyaktig og fullstendig søknad med alle opplysninger kommunen trenger for å kunne behandle den. Kommunen starter behandlingen av søknaden når et fullstendig utfylt søknadsskjema med alle nødvendige vedlegg foreligger. Kommunen behandler søknaden innen 6 uker fra fullstendig skjema med vedlegg er mottatt. Mangler det opplysninger eller dokumentasjon, vil dette kunne forsinke behandlingen. Dersom du har søkt om unntak fra standardkravene i forurensningsforskriften kapittel 12, eller eventuelt fra lokale forskrifter, gjelder ikke den absolutte saksbehandlingsfristen på 6 uker.

Det er viktig å huske på at det også kreves en «byggesøknad» etter Plan- og bygningsloven i tillegg til utslippssøknaden for etablering av anlegget.

Hva må du gjøre i god tid før du søker?

Innhent nødvendig informasjon og dokumentasjon. Det er du som søker som skal innhente all nødvendig informasjon og vise at det planlagte utslippet er i overensstemmelse med kravene. Det kan ta tid å samle alt, så beregn god tid.

Du har plikt til å varsle naboer og andre spesielt berørte. Andre spesielt berørte kan for eksempel være lag og foreninger, eller andre som har friluftsinnteresser i området. Varsel skal sendes ut med svarfrist på minimum fire uker. Du må selv sørge for å få kvittering for at varselet er sendt (for eksempel kvittering på rekommandert brev, underskrift eller liknende).

Utfylling av søknadsskjemaet

Ansvarlig (søker)

Her skal du gi alle opplysninger som er nødvendige for at kommunen skal kunne kontakte deg eller sameiet/organisasjonen som søker om utslippstillatelse. Ofte er ansvarlig søker rørlegger, konsulent, etc. Dersom ansvarlig søker er et foretak må organisasjonsnummer påføres. Dette vil ofte være den samme personen/foretaket som er ansvarlig søker i søknad om tillatelse til tiltak for å bygge selve avløpsanlegget etter Plan- og bygningsloven. Ansvarlig søker er ansvarlig for utslippet, herunder for anleggets drift og vedlikehold. Hvis ansvarlig søker ikke er den samme som ansvarlig eier, må du oppgi det her. Håndheving og sanksjoner etter regelverket vil skje overfor den ansvarlige eier.

Søknaden gjelder

Her skal du oppgi om søknaden gjelder et nytt utslipp eller en vesentlig økning av utslippet. Det skal fylles ut kryss i alle de tre boksene:

1. Omfang
  - a. *Nytt utslipp*: dersom det etableres et nytt utslipp på eiendommen
  - b. *Vesentlig økning*: dersom det blir en økning av utslipp som følge av bruksendring fra fritidsbolig til helårsbolig, utvidelse av bolig/fritidsbebyggelse, innlegging av vann osv.
  - c. *Rehabilitering av anlegg*
2. Type bygning
  - a. *Helårsbolig*
  - b. *Fritidsbolig*: for eksempel hytte
  - c. *Annen bygning*: for eksempel industribygg eller annen driftsbygning. Husk å beskrive hva slags bygg det er.
3. Type avløpsvann
  - a. *Alt avløpsvann*: det vil si både svartvann (toalettavløp og urinaler) og gråvann
  - b. *Kun gråvann*: den del av avløpsvannet fra vanlig husholdning som kommer fra kjøkken, bad og vaskerom. Det vil si alt sanitært avløpsvann bortsett fra toalettavløp og urinaler.

Sanitærmessige forhold

Hvis vannklosett skal installeres eller er installert, må du opplyse om det. Et vannklosett er et toalett som bruker vann for å skylle avløpsvann videre gjennom avløpsrør. Dersom du har egen grav brønn eller borebrønn må du huske å påføre dybde på brønnen.

Eiendom/byggested

Her skal du oppgi gårdsnummer, bruksnummer (og eventuelt festenummer) og adresse på bygningen. Hvis du ikke kjenner gårds-, bruks- og eventuelt festenummeret, kan du få vite det ved å kontakte kommunen.

Du må sjekke med kommunen om plasseringen og utførelsen av det planlagte anlegget er i samsvar med kommunens planer etter plan- og bygningsloven. Hvis utførelsen og/eller lokaliseringen av rensanlegget ikke er i samsvar med kommunens planer, må du innhente samtykke fra planmyndigheten. Det kan kreve politisk behandling. Husk å oppgi dato for når samtykket ble gitt.

Det er viktig at det også fylles ut gårds- og bruksnummer til flere eiendommer som er tilknyttet et evt. fellesanlegg. Det skal legges ved en tinglyst sameieavtale dersom anlegget er en del av et fellesanlegg (vedlegg I). Dersom anlegget berører andre grunneiendommer, som for eksempel når deler av anlegget ligger på eller går over annen eiendom, skal det vedlegges en tinglyst erklæring om tillatelse til dette (vedlegg J)

Avløpsanlegget

Her skal du gi opplysninger om type avløpsrenseanlegg og om utslippsområdet.

Utslippets forventede størrelse skal oppgis i antall personekvivalenter (pe).

Personekvivalenter er et mål på mengde organisk materiale i avløpsvannet. Du kan finne pe på flere måter, men dette er hovedregelene:

- Utslipp fra hus og hytter med innlagt vann og vannklosett: 1 person bidrar med 1 pe.
- Utslipp fra hytter med innlagt vann uten vannklosett: 1 person vil bidra med 0,3 pe.
- Utslipp fra hytter uten innlagt vann og vannklosett: 1 person vil bidra med 0,1 pe.

Eksempel 1:

Ett hus med innlagt vann og vannklosett, 6 personer i husstanden:

$1 \times 1 \text{ pe/person} * 6 \text{ personer} = 6 \text{ pe}$. Utslippets forventede størrelse er 6 pe.

Eksempel 2:

Hyttefelt med 4 hytter med innlagt vann uten vannklosett, 10 sengeplasser per hytte¹⁾:

$4 \times 0,3 \text{ pe/person} * 10 \text{ sengeplasser} = 12 \text{ pe}$. Utslippets forventede størrelse er 12 pe.

¹⁾ Det vil variere hvor mange personer som oppholder seg på en hytte. Når man skal beregne forventet antall personekvivalenter, må man ta utgangspunkt i maksimum antall personer på hytta til samme tid. Antall sengeplasser kan være et godt mål på maksimum antall personer / maksimum belastning.

For minirenseanlegg, dersom anlegget ikke har behov for kommunal slamtømming må dette begrunnes. Beskriv den aktuelle løsningen (noen minirenseanlegg er f.eks. utstyrt med slamtørker, som tømmes av servicepersonell, i stedet for slamavskiller)

Det må beskrives om utslippsstedet. Det vil si om avløpsvannet går til innsjø, bekk/elv, grunnvann, elvemunning, og så videre. Du skal også oppgi navn på lokalitet og kartkoordinater. Koordinater kan du for eksempel finne på et økonomisk kart / plankart i målestokk (1:5000) eller større fra Statens kartverk. Denne typen kart vil du kunne få tak i hos kommunens oppmålingsavdeling (karttjeneste, teknisk kontor) og fylkeskartkontoret. Husk å føre opp hvilke kartdata du bruker, for eksempel WGS 84.P.

Avløpsanleggets plassering og utslippssted skal merkes av på kartet. På samme kart skal du også merke av eiendomsgrenser og eventuell vegadkomst (for slamtømming, vedlikehold og så videre). Legg kartet ved søknaden (vedlegg A).

Gjelder søknaden utslipp til vann, må du oppgi hvor mange meter under laveste vannstand det slippes ut (utslippsdyp). Utslippet skal være minst 2 meter under laveste vannivå.

Dersom utslippsstedet ikke omfatter noen av alternativene i skjemaet er det viktig å beskrive utslippsstedet.

Rensegrad

Informasjonen om kravene til rensegrad som følger nedenfor, retter seg mot standardkravene i forurensningskravene i kapittel 12.

Hvilket rensekrav som gjelder på det stedet du planlegger utslippet, er avhengig av om utslippsstedet ligger i et følsomt/normalt eller mindre følsomt område, om det er brukerkonflikter involvert, og om det er fare for overgjødning.

For å finne ut hvilket rensekrav som gjelder på det stedet du vil slippe ut avløpsvann, må du først finne ut om utslippsstedet ligger i et følsomt/normalt område eller i et mindre følsomt område:

- følsomt/normalt område
  - o Følsomme/normale områder er ferskvann og kyststrekningen fra svenskegrensa til Lindesnes med tilhørende nedbørfelt og Grimstadjorden-området (Nordåsvannet, Grimstadjorden, Mathopen og Dolviken).
- mindre følsomt område
  - o Mindre følsomme områder er kystfarevann og elvemunninger fra Lindesnes til Grense Jakobselv unntatt Grimstadjorden-området.

Følsomt/normalt område

Hvis stedet du vil slippe ut til, er klassifisert som følsomt/normalt område, setter du kryss i boksen «Utslippssted i følsomt/normalt område». Deretter må du vurdere eventuelle brukerkonflikter og/eller fare for overgjødning. Hvis det er brukerinteresser involvert, skal du krysse av i boks **a**, som er det strengeste rensekravet. Hvis det derimot ikke er brukerinteresser involvert, men fare for overgjødning, krysser du av i boks **b**, der rensekravet ikke er fullt så strengt som for **a**. Hvis det verken er brukerinteresser eller fare for overgjødning, krysser du av i boks **c** (det minst strenge kravet).

Gjelder søknaden kun gråvann (avløpsvann fra husholdninger som ikke inneholder klosett vann) som slippes ut i stedege løsmasser eller lignende, skal du krysse av i boksen «stedege løsmasser eller tilsvarende».

Mindre følsomt område

Hvis utslippsstedet er et mindre følsomt område, skal du sette kryss i boksen «Utslippssted i mindre følsomt område». Du må i tillegg spesifisere rensegrad ved å krysse av for enten (a) 20 % reduksjon av suspendert stoff eller (b) maksimum 180 mg suspendert stoff/liter (årlig middelværdi). Gjelder søknaden gråvann som skal slippes ut til mindre følsomt sjøvannsresipient, er det ikke krav til rensing, og du kan krysse av i boksen «urenset».

Dersom du søker om unntak fra rensekravene, skal du krysse av i boksen «Det søkes unntak fra §§12-8 til 12-9 / lokal forskrift». Husk at du må vedlegge en begrunnelse/spesifisering for ønsket om unntak fra rensekravene (vedlegg B).

Under punktet «Type renseanlegg» skal du oppgi hva slags renseanlegg du ønsker å installere. Gjelder søknaden minirensanlegg, skal du også fylle ut «Tillegg for minirensanlegg».

Anleggets dimensjonerte størrelse skal angis i antall personekvivalenter pe. Dette finner du for eksempel i anleggsleverandørens dokumentasjon. Når du skal vurdere hvor stort anlegg du skal velge, bør du tenke i et perspektiv på 10 år. Anlegget bør uansett ikke være dimensjonert for mindre enn 5 pe.

Vedlegg til søknaden

Søknaden regnes ikke som fullstendig før alle nødvendige vedlegg foreligger. Mangler det vedlegg, vil kommunen ikke kunne behandle søknaden. Som nevnt over skal det søkes om tillatelse til tiltak etter plan- og bygningsloven i tillegg til søknad om utslippstillatelse.

Valgt anleggstype bestemmer hvilke vedlegg som er nødvendige, men fem vedlegg skal alltid følge med utslippssøknaden; situasjonsplan, redegjørelser, nabovarsel, kopi av drifts- og vedlikeholdsavtale og brukerinteresser.

Nedenfor finner du en oversikt over nødvendige vedlegg med forklaring.

- A. Situasjonsplan
- B. Redegjørelser
- C. Ved utslipp til grunnen
- D. Dispensasjon
- E. Tegninger
- F. Navn på nøytral kyndig som har bistått
- G. Kopi av drift- og vedlikeholdsavtale med leverandør
- H. Liste over eiendommer tilknyttet avløpsanlegget
- I. Ved fellesanlegg
- J. Ved involvering av andre grunneiere
- K. Brukerinteresser
- L. Nabovarsel
- M. Nabomerknader og ansvarlig søkers kommentarer

A. Situasjonsskart

- Godkjent situasjonsskart kan bestilles hos kommunen, og skal alltid vedlegges søknad. Situasjonsskart gir tiltakshaver og ansvarlig søker viktig informasjon, samt danner et grunnlag for nabovarsel. Plassering av avløpsanlegg, utslippspunkt, prøvetakingspunkt for jordprøver, drikkevannsbrønner, veiadkomst og annen relevant informasjon skal avmerkes i situasjonsskart.

B. Dokumentasjon av rensegrad, jamfør § 12-10, og beskrivelse av anlegg

- Vær oppmerksom på at dokumentasjonen skal være utført av fagkyndig. Vedlegget skal også inneholde en beskrivelse av anlegget (type/modell/leverandør og så videre) og hvordan det skal drives.
- Avløpsanlegg skal dimensjoneres, bygges og drives etter anerkjente metoder eller norsk standard.

C. Ved utslipp til grunnen

- Utslipet skal vurderes av en nøytral fagkyndig med hydrogeologisk kompetanse. Det må utføres grunnundersøkelser og prosjektering av anlegg med infiltrasjon til grunnen.
- Vurderingen av utslippet skal inneholde:
  - Jordprofil, kornfordelingsanalyse, hydraulisk kapasitet og eventuell infiltrasjonstest
  - Vurdering av utstrømningsområde for grunnvann/avstand til åpen resipient
  - Vurdering av grunnvannsnivå og avstand til fjell

D. Dispensasjon

- Dispensasjonssøknad formes som et brev der særskilt begrunnelse for unntak fra standardkrav i Forurensningsforskriften §§12-7 til 12-13 eller eventuelt

lokal forskrift forklares. Vær oppmerksom på at dersom du søker om unntak, gjelder ikke kommunens absolutte saksbehandlingsfrist på seks uker.

E. Tegninger

- Tegninger som beskriver oppbygging av renseanlegget med tilhørende komponenter (f.eks. etterpolerings- eller utslippsgrøft)

F. Navn på nøytral fagkyndig (person/firma) som har bistått med dimensjonering av renseanlegg og dokumentasjon av rensegrad

- Her skal du oppgi hvem (nøytral fagkyndig person / firma / leverandør) som har bistått deg med utforming og dimensjonering av renseanlegg og dokumentasjon av rensegrad. Vær oppmerksom på at dokumentasjon av anleggets rensegrad skal være utført av nøytral fagkyndig.
- Hvis du skal installere et ferdigprodusert minirensanlegg, må dette være testet i henhold til NS-EN 12566-3. Sjekk at rensegraden som er angitt på CE-merket til minirensanlegget, tilfredsstiller rensekrevet for ditt utslipp.
- For alle andre renseløsninger må du dokumentere at du har benyttet anerkjent dimensjonering og utforming.

G. Kopi av drifts- og vedlikeholdsavtale

- Eiere av alle anlegg skal inngå drifts- og vedlikeholdsavtale med leverandør eller firma som har tilstrekkelig kompetanse. Avtalen skal gjelde alle komponenter i avløpsanlegget, også eventuelle etterpoleringsløsninger, infiltrasjonsgrøft, pumpekummer, etc. Avtalen skal inkludere:
  - Servicebesøk
  - Prøvetaking
  - Beredskapsordning
  - Leveranse av deler
  - Årlig rapportering

H. Liste over eiendommer tilknyttet avløpsanlegget med gårdsnummer, bolignummer og adresse

- Hvis du skal knytte deg til et eksisterende renseanlegg, må du legge ved en liste over hvilke bygninger som allerede er tilknyttet anlegget. Gårdsnummer og bolignummer for disse bygningene får du ved å kontakte kommunen. Hvis det ikke er flere bygninger knyttet til anlegget, skal du sette kryss i boksen «ikke relevant» i søknadsskjemaet.

I. Ved fellesanlegg

- Tinglyst sameieavtale:
Det skal inngås en sameieavtale mellom de berørte partene som skal tinglyses. En av eierne bør oppgis som kontaktperson ovenfor kommunen.
- Evt. en avløpsplan:
Det kan kreves at det utarbeides en samlet avløpsplan for et område eller en eiendom med flere boenheter. Avløpsplanen skal legges ved søknad om utslippstillatelse og skal utføres av fagkyndige virksomheter.

J. Ved involvering av andre grunneiere:

- Ved nyanlegg eller utvidelse på annen manns grunn, skal det foreligge tinglyst erklæring fra grunneier om tillatelse til dette. Dette gjelder for ledningsanlegg og renseanlegg. Kopi av erklæring skal vedlegges søknad om utslipp. Erklæringen skal tinglyses etter at tillatelse er gitt og bekostes av tiltakshaver.

K. Brukerinteresser

- Oversikt over interesser som blir berørt (drikkevannsforsyning, rekreasjon, næringsvirksomhet og så videre). Beskrivelse av tiltak for å motvirke interessekonflikter og tiltak for å ivareta helse og miljø
- Brukerinteresser knyttet til utslippsstedet vil ha stor betydning for plassering og utforming av renseanlegg eller utslippspunkt. Vedlegget skal inneholde en vurdering av interesser som kan/vil bli berørt av utslippet (for eksempel

drikkevann og brønner, jordvanning, lekeplasser, bading, fiske, turløyper og så videre), og utslippsstedets plassering når det gjelder brukerinteresser. Hvis du er i tvil, kan det være nyttig å kontakte en fagkyndig som kan foreta en nøytral vurdering.

L. Oversikt over hvem som er varslet

- Alle naboer og aktuelle parter skal varsles 4 uker før søknaden sendes. Ansvarlig søker skal påse at dette blir gjort. Søknaden om utslipp kan altså ikke sendes til kommunen før svarfristen for nabovarselet på 4 uker er utløpt.
- Du må lage en liste over hvem som har blitt varslet, og du må legge ved kvittering på at det er sendt varsel til de respektive (for eksempel kvittering på rekommandert sending eller underskrift).
- Naboer er de som på ett punkt eller over en strekning har felles grense med den aktuelle eiendommen.
- Nabovarsel skal sendes selv om naboeiendommen ikke er bebygget. Det skal inneholde nabovarselskjema, tegninger og situasjonskart, og eventuelt andre opplysninger som kan berøre naboers interesser.

M. Eventuelle mottatte klager/protester

- Hvis du har mottatt klager/protester, skal de legges ved søknaden. Hvis du ikke har mottatt klager/protester, krysser du av i boksen «ikke relevant».
- Sammen med eventuelle uttalelser skal også ansvarlig søker kommentarer til uttalelsene vedlegges søknaden.

Eventuelle merknader (ikke obligatorisk)

Her kan du skrive eventuelle merknader som du mener er nyttig informasjon for kommunen når søknaden skal behandles.

Underskrift og erklæring

Merk at det er ansvarlig eier som skal undertegne søknaden. Ansvarlig eiers underskrift innestår for at det er gitt riktige og fullstendige opplysninger. Eieren forplikter seg til å følge de angitte bestemmelsene, herunder bestemmelser som gjelder drift og vedlikehold.